א שמועס ביים שבת טיש

להערות והארות התקשרו בדוא"ל: vortofshabbos@gmail.com

פרשת
שלח

• לימוד מהפרשה

וישלח אתם משה ממדבר פארן על פי ה׳ כלם אנשים ראשי בני ישראל המה

אלה שמות האנשים אשר שלח משה לתור את הארץ ויקרא משה להושע בן נון יהושע

כולם אנשים- כל אנשים שבמקרא לשון חשיבות *(רש"י)*

ויקרא משה להושע וגו׳- התפלל עליו קה יושיעך מעצת מרגלים *(רש"י)*

מיר האבן די וואך א מעשה מיט די מרגלים. כולם אנשים זאגט רש"י חשובים, חשובע מענטשן. שפעטער זאגט רש"י אז משה רבנו האט גערופן הושע "יהושע" אז דער אייבערשטער זאל אים העלפן פון די "עצה" פון די מרגלים. זעהט אויס דא האנדלט זיך אין עפעס וואס טויג נישט. וועלכע עצה, וואס גייט דא פאר, מ׳רעדט דאך פון חשובע מענטשן ?

פארוואס האט בכלל אויסגעפעלט צו שיקן מרגלים? און אויב עס איז טאקע נישט קיין גוטע זאך, פארוואס האט דאס דער רבש"ע צוגעלאזט ?

יעדער איינער ווייסט אז עס איז דא שיעור ווילאנג -מ׳רעדט זיך איין- אז מ׳קען זיך נאך אליין א עצה געבן...ביי יעדן איינעם אין לעבן מאכט זיך זמנים ווי מען קומט צו צו א מצב וואס עס ווערט אזוי געפערליך/שווער/אומדערטרעגליך אז **מ׳מוז** זיך פארלאזן אויפן גרויסן באשעפער, און מ׳זעהט איין באמת אז אן דעם באשעפער גייט נישט <u>גארנישט</u>. און אפילו דאס וואס עס איז "יא געגאנגען ביז יעצט"... איז אויך געווען פון אים.

אדער נעבעך איז דא אנדערע וואס ווערן אויפגעבן און זאגן עס איז דערנאך און אריינפאלן אין א יאוש.

די עצה פון שיקן די מרגלים איז געווען אז מ׳זאל טאקע זעהן די שטארקע גרויסע גבורים וואס מיט "מענטשליכע" כוחות קען מען זיי נישט געווינען, און מ׳וועט צוקומען צו די הכרה אז "אין עוד מלבדו", אן דעם באשעפער גייט גארנישט, און "נאר" ער מאכט אלעס.

ארץ ישראל איז נישט עפעס א פלאץ אויף די מאפע אזוי ווי אמעריקע ענגלאנד אדער ניו זילאנד, ארץ ישראל פארמאגט אין זיך א געוואלדיגע קדושה – געמאכט נאר פאר "בני ישראל" - וואס מ'דארף זיין ראוי צו קענען דארט וואוינען באמת.

אלע לענדער האבן א שר-א מלאך וואס זארגט פאר די פלאץ, אבער ארץ ישראל איז ארץ אשר ה' אלקיך דורש אתה תמיד, עס איז אונטער דעם באשעפער אליין.

כדי צו קענען זיין אין אזא פלאץ דארף מען זיך צוגרייטן בעפאר מיט א שטארקע אמונה אז אלעס איז פונעם באשעפער אליין. אויב פעלט נאך אין די הכרה אפילו אביסל, קען מען נישט אנקומען אהין.

א "עניו" קען אמאל פארלירן ווערן און טראכטן: "ווער בין איך אז דער רבש"ע זאל מיט מיר מאכן ניסים"? ווען משה רבנו האט געזען די עניוות פון הושע בן נון, האט ער אים אנגעוואונטשען דער אייבערשטער זאל דיר אפהיטן פון דאס "וואס ליגט אונטער די פלאן", דו זאלסט נישט האבן קיין יאוש ח"ו אלס א תוצאה.

מיר לייגן יעדן טאג תפילין וואס דערמאנט אז דער באשעפער האט אונז ארויסגענומען פון מצרים און קאנטראלירט יעדע קלייניגקייט. פארוואס לייגן מיר אויף די לינקע האנט – די "שוואכע" – פארוואס לייגט מען עס נישט אויף די רעכטע/שטארקע האנט צו ווייזן אז אלעס איז פון באשעפער מיט א פעסטקייט ?

דער תירוץ איז, אודאי ווען עס קומט צו גרויסע זאכן ווייסט מען אס עס איז פון דער רבש"ע, דער מענטש איז צו שוואך זיך איינצורעדן אז ער קען אליינס. אבער די חכמה איז צו וויסן אז אפילו די אזויגערופענע "קלייניגקייטן" זענען נאר פון דער רבש"ע. דוקא די לינקע שוואכע האנט דארף א "דערמאנונג".

מיר דארפן דאס געדענקן סיי אין גשמיות און סיי אין רוחניות, סיי "גרויסע" זאכן און סיי "קלייניגקייטן", מיר טוען גארנישט, אלעס איז פון דער באשעפער **אליין**.

• מעשה

השגחה פרטית

פארציילט הרה"צ ר' אלימלך בידערמאן שליט"א: איבער דעם ענין פון השגחה פרטית אויף יעדן טריט און שריט, וועל איך דערציילן וואס איך האב געהערט פון א טייערן איד, דער איש החסד הרב ר' שמואל לעווינסאן שליט"א, וועלכער פירט אן א גרויסן מוסד וואס פארקויפט איינמאל א וואך אין די חרדי'שע געגענטן שפייז פאר ביליגע פרייזן, כדי לייכטער צו מאכן פאר אחב"י וואס פלאגן זיך אויף פרנסה. ר' שמואל האט א גרויסן, דריי-שטאקיגן 'גאראדזש' אין דער געגנט "הר טוב" נעבן בית שמש.

אין יענעם גאראדזש האט ער אויך א קליינעם צימער, וואס דינט אלס אן אפיס, וואו ער זיצט טעגליך פון 11 אזייגער אינדערפרי ביז שפעט נאכמיטאג.

מיט עטליכע יאר צוריק, ווען עס האט לײדער אויסגעבראכן די "קאראנא" עפידעמיע רח"ל און עס איז ארויפגעלייגט געווארן א "קוירפיו" דא אין ארץ ישראל, פארבאטנדיג מענטשן צו פארן פון איין ארט צום צווייטן, האט אונזער ר' שמואל באקומען א ספעציעלע ערלויבעניש צו פארן פון איין ארט צום צווייטן, וויבאלד ער איז א מנהל פון אן ארגאניזאציע וועלכע באשעפטיגט זיך מיט צושטעלן פאר מענטשן שפייז, וואס איז א לעבנס-וויכטיגע זאך.

נאך פסח, ווען עס איז געמאלדן געווארן א "קוירפיו" אויף עטליכע פרומע געגנטן אין ירושלים, און אז מ'קען פון דארט נישט ארויסגיין צו אנדערע פלעצער, האט ר' שמואל (וועלכער וואוינט אין יענע געגנט, אויף רחוב סורוצקין), געבעטן ערלויבעניש ארויסצופארן פון דער היים, קיין בית שמש וואו עס געפינט זיך דער 'ווער-האוז' פון זיין ארגאניזאציע. ער האט אבער נישט באקומען רשות "ארויסצוגיין" פון דער היים.

זייענדיג ווייט פון א בטלן, האט ר' שמואל אנגעקניפט פארשידענע קשרים און געמאכט פארשידענע השתדלות'ן צו קענען ארויספארן, אבער למעשה האט גארנישט גע'ארבעט, און מען האט איהם נישט געוואלט ארויסלאזן.

אזוי איז געווען מוצאי שבת, און א טאג שפעטער-זונטאג. ר' שמואל האט זיך שטארק געוואונדערט דערויף, ווייל די פאליציי ווייסן דאך אז ר' שמואל שטעלט צו עסן פאר מענטשן. נאך מער האט ער זיך געוואונדערט דערויף וואס זיין שכן, וואס ארבעט ביי איהם האט יא באקומען רשות! און פאר ר' שמואל, אלס מנהל פון די ארגאניזאציע, וויל מען נישט ערלויבן ארויסצופארן...

בלית ברירה, האט ער באשלאסן, "יעבור עלי מה" איך לאז זיך ארויס אין וועג... ער האט זיך פארלאזט אז אויב די פאליציי וועט איהם אפשטעלן אינמיטן וועג, וועט ער זיי ווייזן די פאפירן וואס אידענטיפיצירן איהם אלס מנהל פון דעם וואוילטעטיגן מוסד. ער וועט זיי אויך ווייזן די ערלויבעניש וואס ער האט באקומען פון זיי ביי א פריערדיגע געלעגענהייט. אנקומענדיג צום 'ראודבלאק' האט דער פאליציאנט איהם אפגעהאלטן, און אלע זיינע טענות ומענות האבן נישט געהאלפן. ער האט איהם אפן געזאגט, אז אויב ער וועט נישט זאפארט צוריקפאהרן אהיים, וועט ער באשטראפט ווערן מיט 'ן גאנצן "חומר הדין".

בלית ברירה איז ר' שמואל צוריקגעפארן אהיים, נישט פארשטייענדיג פארוואס דער פאליציאנט איז געווען אזוי פאר'עקשנט איהם נישט אדורכצולאזן.

עטליכע שעה שפעטער, האט ער באקומען א טעלעפאן-רוף פון די ארבעטער אינעם 'ווער-האוז' פון זיין מוסד: "דאנק דעם באשעפער, אז מען האט דיך נישט געלאזט קומען אהער, אזוי ווי יעדן טאג... ווייל פלוצלינג 12 אזייגער מיטאג, איז אראפגעפאלן א גאנצער 'פאלעט' אנגעפילט מיט קעסטלעך שפייז, פון דריטן שטאק און עס האט געלאנדעט אויפ'ן דאך פון דיין אפיס!" (דארט וואו ר' שמואל זיצט יעדן טאג). א זאך וואס האט דארט קיינמאל נישט פאסירט. פון דעם שטארקן זעץ, איז דער גאנצער אפיס צעשמעטערט געווארן, און עס איז נישט געבליבן פון איהם א זכר...

ערשט דאן האט ר' שמואל איינגעזעהן וואס פאר א נס עס האט פאסירט מיט איהם. אויב דער פאליציאנט וואלט איהם געלאזט פאהרן קיין בית שמש, וואלט ער נישט דא געווען.

נאך א גרעסערע פלא איז געווען, אז די קומענדיגע טאג, מאנטאג האט מען איהם שוין געלאזט געהעריג פארן אן דעם וואס איינער זאל איהם בכלל אפשטעלן!

פון דעם פאסירונג זעהען מיר, אז דער מענטש האט נאר "פליישיגע" אויגן, און ער וויינט גלייך ווי פון הימל וויל מען איהם "שלעכטס טוהן" ח"ו. דער אויבערשטער זאגט אבער: קיינער וויל דיר נישט שלעכטס טוהן חלילה. ס'איז בלויז טובות און חסדים פון דעם אויבערשטען, צו ראטעווען דיין לעבן פון א זיכערע געפאר רח"ל.

א גוט שבת